ДОРНОГОВЬ АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Дорноговь аймгийн Нийтлэг үйлчилгээний газрын 2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

Аудитын код: ДГА-2024/78/НА-СТА-ТШЗ

Цахим хуудас:
www.dornogovi@audit.gov.mn

Дорноговь аймаг
Сайншанд сум
2024 он

Дорноговь аймаг дахь төрийн аудитын газрын дарга,
тэргүүлэх аудитор: Т.Ган-Өлзий
Утас: 70522734 Цахим хаяг: gan-ulziit@audit.gov.mn
Аудитын менежер: У.Оюунтүлхүүр
Утас: 70523020 Цахим хаяг: oyuntulkhuur.u@audit.gov.mn
Ахлах аудитор/аудитор: Д.Сайнжаргал
Утас: 99080493 Цахим хаяг: info.iedca@gmail.com
Интакс Эксперт Ди Си ХХК-ийн захирал: Д.Сайнжаргал
Утас: 99080493 Цахим хаяг: info.iedca@gmail.com

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

АГУУЛГА

1. Хараат бус аудиторын дүгнэлт
2. Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл
3. Санхүүгийн тайлангийн тодруулга
    3.1 Байгууллага, түүний үйл ажиллагаа
    3.2 Байгууллагын гадаад, дотоод орчин
    3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал
    3.4 Нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлого, толилуулгад гарсан өөрчлөлт
4. Аудитын тайлан
    4.1 Ерөнхий зүйл
    4.2 Материаллаг байдал
    4.3 Төрийн хэмнэлтийн хуулийн хэрэгжилт
    4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал
    4.5 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт
    4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал
5. Аудитын илрүүлэлт
6. Аудитаар илэрсэн буруу илэрхийллийн нэгтгэл

Товчилсон үгийн жагсаалт

УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
ТӨБЗГ	Төрийн өмчийн бодлого зохицуулалтын газар

ДОРНОГОВЬ АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

Орон нутгийн өмчийн III байр, Залуучууд гудамж,
3 дугаар баг, Сайншанд сум, Дорноговь аймаг, 44103,
Утас: (976) 7052 2734
Цахим хуудас: dornogovi@audit.gov.mn

2024.02.23 № 1-6/262

танай______________-ны №_______________-т

НИЙТЛЭГ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ
ГАЗРЫН ДАРГА Ц.НАРАНЗУЛ
ТАНАА

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Дорноговь аймгийн Нийтлэг үйлчилгээний газрын 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Дорноговь аймгийн Нийтлэг үйлчилгээний газрын 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Тайлант онд тус байгууллагын үйл ажиллагаанд асуудлын онцлох хэсэгт дурдах асуудал илрээгүй болно.

Байгууллагын удирдлага нь санхүүгийн тайлангаа бэлтгэхдээ нягтлан бодох бүртгэлийн тасралтгүй байх зарчмыг ашигласан байна. Цаашид тус байгууллагын талаар чиг үүрэг нь өөрчлөгдөж татан буугдах, нэгдэх асуудал гараагүй тул байгууллагын тасралтгүй байдлын талаар нөхцөл үүсээгүй гэж үзсэн болно.

Аудитын гол асуудал

Аудитын гол асуудал гэдэг нь аудиторын мэргэжлийн шийдлээр тайлант хугацааны санхүүгийн тайлангийн аудитад чухал нөлөө үзүүлсэн асуудлуудыг авч үзэх бөгөөд 2023 онд боловсролын байгууллагыг үйл ажиллагааны үр дүн, чанар, гүйцэтгэл, сургалтын хөтөлбөрийн бодит өртөгт суурилсан хувьсах зардлаар санхүүжүүлэх, хөрөнгийн үр ашигтай зарцуулалт, баримтжуулалт хөрөнгө зарцуулалтын ил тод байдал, худалдан авах ажиллагааг үр дүнтэй зохион байгуулсан эсэх, хөрөнгийн удирдлага зохион байгуулалт зэргийг гол асуудал гэж үзлээ.

Ebarimt-ийн системд бүртгэлтэй баримтын жагсаалтыг татан авч сар, өдөр давхардсан, ижил дүнтэй, зөрчилтэй, өндөр дүнтэй, нэг харилцагчаас ПОС болон и-баримтын системээс нэгэн зэрэг үүсгэгдсэн зэрэг зөрчилтэй байж болох 81 ширхэг

010020077

29.6 сая төгрөгийн баримтыг түүвэрлэн авч гэрээ, анхан шатны баримт, төлбөрийн баримтууд руу хөөн шалгахад 40 ширхэг 14.8 сая төгрөгийн и-баримт илүү буюу давтагдсан зөрчилтэй байлаа.

Санхүүгийн тайланд эдийн засгийн шинжилгээ хийж үзэхэд богино хугацаат өр төлбөр өмнөх оноос 1,693.7 мянган төгрөгөөр өссөн, авлага 3 дахин нэмэгдсэн ба 1,267.0 мянган төгрөг нь эзэн холбогдогч нь тодорхойгүй авлага байна.

Бусад асуудлын хэсэг

2023 онд хэрэгжүүлэх хөтөлбөр, хөтөлбөрийн хүрэх үр дүнгийн талаарх чанарын болон тоо хэмжээний үзүүлэлтэд тусгагдсан хөтөлбөр арга хэмжээнд зориулан зарцуулахаар төлөвлөж зарцуулсан төсвийн гүйцэтгэл 98.6 хувийн биелэлттэй байна.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР Т. ГАН-ӨЛЗИЙ

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

Код	Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	**ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**95,739,965.10**	**113,860,991.30**
31	**МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ**	**80,000.00**	**5,771,583.00**
31200	**Банкинд байгаа бэлэн мөнгө**	**80,000.00**	**5,771,583.00**
31210	**Төгрөг**	**80,000.00**	**5,771,583.00**
31211	Төрийн сангийн харилцах	80,000.00	5,771,583.00
33	**АВЛАГА**	**1,556,620.00**	**2,627,648.00**
33100	Ажиллагчидтай холбогдсон авлага	289,620.00	289,620.00
33200	Төлбөртэй үйлчилгээний авлага	1,267,000.00	1,267,000.00
33500	**Бусад авлага**	**0.00**	**1,071,028.00**
33510	Байгууллагаас авах авлага	0.00	1,071,028.00
35	**БАРАА МАТЕРИАЛ**	**94,103,345.10**	**105,461,760.30**
35400	**Хангамжийн материал**	**94,103,345.10**	**105,461,760.30**
35410	Бичиг хэргийн материал	210,136.80	383,516.80
35420	Аж ахуйн материал	88,939,180.80	97,725,374.80
35430	Сэлбэг хэрэгсэл	4,779,427.50	5,839,827.50
35440	Түлш, шатах тослох материал	174,600.00	1,513,041.20
2	**ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**4,580,293,029.39**	**4,709,892,921.73**
39	**ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ**	**4,580,293,029.39**	**4,709,892,921.73**
39200	**Биет хөрөнгө**	**4,546,533,029.39**	**4,431,879,748.73**
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	4,783,082,244.00	4,783,082,244.00
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	-344,631,802.18	-419,602,766.50
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	157,620,000.00	157,620,000.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	-104,453,944.39	-128,978,611.03
39205	Машин тоног төхөөрөмж(компьютер)	100,633,547.00	105,083,447.00
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	-72,770,865.47	-86,546,073.08
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	146,703,562.00	146,703,562.00
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	-119,649,711.57	-125,482,053.66
39300	**Биет бус хөрөнгө**	**33,760,000.00**	**278,013,173.00**
39301	Програм хангамж	932,000.00	932,000.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	-932,000.00	-932,000.00
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	33,760,000.00	278,013,173.00
3	**НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II**	**4,676,032,994.49**	**4,823,753,913.03**
4	**НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР**	**73,732.69**	**1,693,675.00**
41	**БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР**	**73,732.69**	**1,693,675.00**
41300	**Өглөг**	**73,732.69**	**1,693,675.00**
41310	Ажилчидтай холбогдсон өглөг	73,732.69	44,775.00
41360	**Бусад өглөг**	**0.00**	**1,648,900.00**
41361	Байгууллагад төлөх өглөг	0.00	1,588,900.00
41362	Хувь хүмүүст төлөх өглөг	0.00	60,000.00
5	**ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН**	**4,675,959,261.80**	**4,822,060,238.03**
51	**Засгийн газрын хувь оролцоо**	**4,675,959,261.80**	**4,822,060,238.03**
51100	Засгийн газрын оруулсан капитал	1,698,941,149.17	1,698,941,149.17
511002	Орон нутгийн төсвийн оруулсан хөрөнгө	1,698,941,149.17	1,698,941,149.17
51200	**Хуримтлагдсан үр дүн**	**-800,679,230.85**	**-654,578,254.62**
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	-739,361,332.20	-800,679,230.85
51220	Тайлант үеийн үр дүн	-61,317,898.65	146,100,976.23
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	3,777,697,343.48	3,777,697,343.48
6	**ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V**	**4,676,032,994.49**	**4,823,753,913.03**

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

Код	Үзүүлэлт	ӨМНӨХ ОН	ТАЙЛАНТ ОН
I	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)**	**756,566,949.81**	**1,340,754,404.39**
12	**ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО**	**178,042,180.29**	**434,993,534.17**
120	**Нийтлэг татварын бус орлого**	**178,042,180.29**	**434,993,534.17**
120004	**Төсөв байгууллагын өөрийн орлого**	**162,509,034.00**	**190,740,361.17**
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	162,509,034.00	181,936,978.17
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	0.00	8,803,383.00
120017	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Үндсэн хөрөнгө	15,533,146.29	244,253,173.00
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**578,524,769.52**	**905,760,870.22**
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	**51,464,104.00**	**20,500,861.00**
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	21,018,304.00	8,179,000.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	30,445,800.00	12,321,861.00
1320	**Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих**	**527,060,665.52**	**885,260,009.22**
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	527,060,665.52	885,260,009.22
II	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН**	**817,884,848.46**	**1,194,653,428.16**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**817,884,848.46**	**1,194,653,428.16**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	**806,371,101.46**	**1,178,328,228.16**
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	**417,882,377.11**	**701,619,474.74**
210101	Үндсэн цалин	270,271,207.65	331,808,477.68
210102	Нэмэгдэл	90,328,204.09	240,584,477.29
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	36,044,543.00	90,362,416.19
210104	Урамшуулал	21,238,422.37	38,864,103.58
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	**52,608,652.13**	**86,979,682.27**
210201	Тэтгэврийн даатгал	36,068,715.01	59,940,535.49
210202	Тэтгэмжийн даатгал	4,175,609.16	7,086,856.75
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	3,320,687.18	5,559,053.45
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	807,858.58	1,278,610.53
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	8,235,782.20	13,114,626.05
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	**139,665,327.93**	**160,194,836.69**
210301	Гэрэл, цахилгаан	12,620,953.93	17,966,395.00
210302	Түлш, халаалт	123,069,746.00	97,935,719.69
210303	Цэвэр, бохир ус	3,974,628.00	44,292,722.00
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	**46,552,692.14**	**57,605,157.80**
210401	Бичиг хэрэг	10,666,965.54	8,012,520.00
210402	Тээвэр, шатахуун	6,871,159.00	10,188,112.80
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	2,230,102.00	2,336,842.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	240,000.00	384,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	26,544,465.60	36,683,683.00
2105	**Нормативт зардал**	**11,146,370.00**	**28,346,554.00**
210502	Хоол, хүнс	10,552,370.00	28,346,554.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	**18,911,792.03**	**12,281,681.00**
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	43,963.34	50,000.00
210604	Урсгал засвар	18,266,377.50	12,231,681.00
2107	**Томилолт, зочны зардал**	**480,000.00**	**4,046,900.00**
210702	Дотоод албан томилолт	480,000.00	4,046,900.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	**7,716,620.00**	**8,150,761.00**
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	4,438,500.00	5,091,061.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	840,000.00	840,000.00

210803	Даатгалын үйлчилгээ	2,056,400.00	1,935,100.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	193,100.00	128,600.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	121,000.00	88,000.00
210807	Газрын төлбөр	67,620.00	68,000.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	**111,407,270.12**	**119,103,180.66**
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	111,407,270.12	119,103,180.66
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	**11,513,747.00**	**16,325,200.00**
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	**9,942,200.00**	**16,325,200.00**
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	9,942,200.00	16,325,200.00
III	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (III)=(I)-(II)**	**-61,317,898.65**	**146,100,976.23**
VI	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ НИЙТ ҮР ДҮН (VI)=(III)+(IV)-(V)**	**-61,317,898.65**	**146,100,976.23**

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

Код	Үзүүлэлт	ӨМНӨХ ОН	ТАЙЛАНТ ОН
I	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (I)**	**746,134,854.52**	**1,096,501,231.39**
12	**ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО**	**167,048,234.00**	**190,740,361.17**
120	**Нийтлэг татварын бус орлого**	**167,048,234.00**	**190,740,361.17**
120004	**Төсөв байгууллагын өөрийн орлого**	**167,048,234.00**	**190,740,361.17**
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	163,729,034.00	181,936,978.17
1200047	Шилжиж ирсэн мөнгөн хөрөнгө	3,319,200.00	8,803,383.00
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**579,086,620.52**	**905,760,870.22**
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	**52,025,955.00**	**20,500,861.00**
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	21,018,304.00	8,179,000.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	31,007,651.00	12,321,861.00
1320	**Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих**	**527,060,665.52**	**885,260,009.22**
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	527,060,665.52	885,260,009.22
II	**НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН**	**726,713,104.52**	**1,086,359,748.39**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**726,713,104.52**	**1,086,359,748.39**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	**713,449,357.52**	**1,061,390,227.39**
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	**421,488,714.46**	**701,582,756.43**
210101	Үндсэн цалин	273,877,545.00	332,041,649.37
210102	Нэмэгдэл	90,328,204.09	240,299,557.29
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	36,044,543.00	90,362,416.19
210104	Урамшуулал	21,238,422.37	38,879,133.58
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	**52,608,652.13**	**86,979,682.27**
210201	Тэтгэврийн даатгал	36,068,715.01	59,940,535.49
210202	Тэтгэмжийн даатгал	4,175,609.16	7,086,856.75
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	3,320,687.18	5,559,053.45
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	807,858.58	1,278,610.53
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	8,235,782.20	13,114,626.05
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	**139,665,327.93**	**160,124,836.69**
210301	Гэрэл, цахилгаан	12,620,953.93	17,966,395.00
210302	Түлш, халаалт	123,069,746.00	115,691,919.69
210303	Цэвэр, бохир ус	3,974,628.00	26,466,522.00
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	**32,631,422.00**	**55,303,083.00**
210401	Бичиг хэрэг	8,460,340.00	7,108,000.00
210402	Тээвэр, шатахуун	6,164,067.00	11,526,554.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	2,237,662.00	2,336,842.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	240,000.00	384,000.00

210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	15,529,353.00	33,947,687.00
2105	**Нормативт зардал**	**21,283,054.00**	**4,944,400.00**
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	21,283,054.00	4,944,400.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	**29,101,789.00**	**23,587,248.00**
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	597,750.00	6,549,780.00
210604	Урсгал засвар	21,549,340.00	17,037,468.00
2107	**Томилолт, зочны зардал**	**480,000.00**	**4,046,900.00**
210702	Дотоод албан томилолт	480,000.00	4,046,900.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	**16,190,398.00**	**24,821,321.00**
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	12,912,278.00	21,761,621.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	840,000.00	840,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	2,056,400.00	1,935,100.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	193,100.00	128,600.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	121,000.00	88,000.00
210807	Газрын төлбөр	67,620.00	68,000.00
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	**13,263,747.00**	**24,969,521.00**
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	**11,692,200.00**	**23,898,493.00**
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	11,692,200.00	23,898,493.00
2134	**Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт**	**1,571,547.00**	**1,071,028.00**
213405	Нэмэлт санхүүжилт төвлөрүүлэх шилжүүлэг	1,571,547.00	1,071,028.00
III	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ**	**19,421,750.00**	**10,141,483.00**
V	**ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН**	**19,341,750.00**	**4,449,900.00**
22	**ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ**	**19,341,750.00**	**4,449,900.00**
2200	**Дотоод эх үүсвэрээр**	**19,341,750.00**	**4,449,900.00**
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	19,341,750.00	4,449,900.00
VI	**ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ**	**-19,341,750.00**	**-4,449,900.00**
VIII	**НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VIII)=(III)+(VI)+(VII)**	**80,000.00**	**5,691,583.00**
101	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	0.00	80,000.00
20	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	80,000.00	5,771,583.00

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
1	**2021 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	**1,698,941,149.17**	**3,777,697,343.48**	**-739,361,332.20**	**4,737,277,160.45**
3	**Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл**	**1,698,941,149.17**	**3,777,697,343.48**	**-739,361,332.20**	**4,737,277,160.45**
9	**Тайлант үеийн үр дүн**	**0.00**	**0.00**	**-61,317,898.65**	**-61,317,898.65**
10	**2022 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	**1,698,941,149.17**	**3,777,697,343.48**	**-800,679,230.85**	**4,675,959,261.80**
11	**2023 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл**	**1,698,941,149.17**	**3,777,697,343.48**	**-800,679,230.85**	**4,675,959,261.80**

13	**Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл**	**1,698,941,149.17**	**3,777,697,343.48**	**-800,679,230.85**	**4,675,959,261.80**
19	Тайлант үеийн үр дүн	0.00	0.00	146,100,976.23	146,100,976.23
20	**2023 оны 6-р сарын 30-наарх үлдэгдэл**	**1,698,941,149.17**	**3,777,697,343.48**	**-654,578,254.62**	**4,822,060,238.03**

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Код	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү
II	**НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН**	**1,084,278,600.00**	**1,067,196,987.39**	-17,081,612.61
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**1,084,278,600.00**	**1,067,196,987.39**	-17,081,612.61
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	**1,061,778,600.00**	**1,046,410,294.39**	-15,368,305.61
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	**702,738,300.00**	**701,582,756.43**	-1,155,543.57
210101	Үндсэн цалин	315,375,900.00	332,041,649.37	16,665,749.37
210102	Нэмэгдэл	260,904,100.00	240,299,557.29	-20,604,542.71
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	95,760,000.00	90,362,416.19	-5,397,583.81
210104	Урамшуулал	30,698,300.00	38,879,133.58	8,180,833.58
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	**87,842,300.00**	**86,979,682.27**	-862,617.73
210201	Тэтгэврийн даатгал	59,732,800.00	59,940,535.49	207,735.49
210202	Тэтгэмжийн даатгал	7,027,400.00	7,086,856.75	59,456.75
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	5,621,900.00	5,559,053.45	-62,846.55
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1,405,400.00	1,278,610.53	-126,789.47
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	14,054,800.00	13,114,626.05	-940,173.95
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	**169,095,300.00**	**160,124,836.69**	-8,970,463.31
210301	Гэрэл, цахилгаан	20,129,000.00	17,966,395.00	-2,162,605.00
210302	Түлш, халаалт	141,398,100.00	115,691,919.69	-25,706,180.31
210303	Цэвэр, бохир ус	7,568,200.00	26,466,522.00	18,898,322.00
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	**42,197,300.00**	**41,562,250.00**	-635,050.00
210401	Бичиг хэрэг	7,792,500.00	7,108,000.00	-684,500.00
210402	Тээвэр, шатахуун	11,600,000.00	11,526,554.00	-73,446.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	2,200,000.00	2,336,842.00	136,842.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	384,000.00	384,000.00	0.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	20,220,800.00	20,206,854.00	-13,946.00
2105	**Нормативт зардал**	**4,944,400.00**	**3,544,400.00**	-1,400,000.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	4,944,400.00	3,544,400.00	-1,400,000.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	**29,725,000.00**	**28,037,148.00**	-1,687,852.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	11,000,000.00	10,999,680.00	-320.00
210604	Урсгал засвар	18,725,000.00	17,037,468.00	-1,687,532.00
2107	**Томилолт, зочны зардал**	**2,900,000.00**	**4,046,900.00**	1,146,900.00
210702	Дотоод албан томилолт	2,900,000.00	4,046,900.00	1,146,900.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	**22,336,000.00**	**20,532,321.00**	-1,803,679.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	19,108,000.00	17,472,621.00	-1,635,379.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	840,000.00	840,000.00	0.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	2,000,000.00	1,935,100.00	-64,900.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	200,000.00	128,600.00	-71,400.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	120,000.00	88,000.00	-32,000.00
210807	Газрын төлбөр	68,000.00	68,000.00	0.00
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	**22,500,000.00**	**20,786,693.00**	-1,713,307.00

2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	**22,500,000.00**	**20,786,693.00**	-1,713,307.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	22,500,000.00	20,786,693.00	-1,713,307.00
III	**ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР**	**1,084,278,600.00**	**1,067,196,987.39**	-17,081,612.61
32	**ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ**	**923,339,600.00**	**885,260,009.22**	-38,079,590.78
320001	Орон нутгийн төсвөөс	923,339,600.00	885,260,009.22	-38,079,590.78
35	**ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС**	**160,939,000.00**	**181,936,978.17**	20,997,978.17
350001	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	160,939,000.00	181,936,978.17	20,997,978.17
6	**ТӨСВИЙН БУСАД МЭДЭЭЛЛИЙН АНГИЛАЛ**	**77.00**	**77.00**	0.00
61	**БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО**	**1.00**	**1.00**	0.00
610001	Төсвийн байгууллага	1.00	1.00	0.00
62	**АЖИЛЛАГСАДЫН ТОО**	**38.00**	**38.00**	0.00
620001	Удирдах ажилтан	1.00	1.00	0.00
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	10.00	10.00	0.00
620003	Үйлчлэх ажилтан	27.00	27.00	0.00
65	**ОРОН ТООНЫ МЭДЭЭЛЭЛ**	**38.00**	**38.00**	0.00
650001	Төрийн захиргааны албан хаагч (ТЗ)	1.00	1.00	0.00
650009	Төрийн үйлчилгээний бусад албан хаагч (ТҮ)	37.00	37.00	0.00

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт санхүүжилтийн тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Гүйцэтгэл
I	**НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН**	**20,500,861.00**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**20,500,861.00**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	19,429,833.00
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	13,740,833.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	13,740,833.00
2107	**Томилолт, зочны зардал**	1,400,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	1,400,000.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	4,289,000.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	4,289,000.00
2133	**Олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг**	**1,071,028.00**
213403	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, төвлөрүүлэх шилжүүлэг	1,071,028.00
II	**ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР**	20,500,861.00
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	20,500,861.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	8,179,000.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	12,321,861.00

5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар нийт 262.0 сая төгрөгийн 4 алдаа[1] илэрснээс 244.3 сая төгрөгийн 1 алдааг аудитын явцад залруулж, 3 зөрчилд зөвлөмж хүргүүлэхээр шийдвэрлэлээ.

ɿ Ѳ ƌztɞ ƶ ƶ ƌzɗ Ѳ :

¶ Үнэ төлбөргүй ирсэн үндсэн хөрөнгийг тушаалын дагуу орлогод аваагүй байсан 244.3 сая төгрөгийг залруулав.

5.1 Төлбөрийн акт

Тайлант хугацаанд төлбөрийн акт тавигдаагүй болно.

5.2 Албан шаардлага

Тайлант хугацаанд албан шаардлага өгөх асуудал гараагүй болно.

5.3 Зөвлөмж

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дараалаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

ʀ ƌztɞ Ͼ Ͼ ƌzɫ 1: Үндэх өртөггүй 97 нэр төрлийн үндсэн хөрөнгөнд бүртгэлийн хяналт тавьж үнэ, болон ашиглах жилийг шинэчлэн бүртгээгүй.

Энэ нь Төрийн өмчийн бодлого зохицуулалтын газрын 2019 оны 6 р сарын 18 өдрийн Төрийн болон орон нутгийн өмчид эд хөрөнгө олж авах, бүртгэх, данснаас хасах, шилжүүлэх журам 7.1-д “Төрийн өмчит хуулийн этгээд нь эзэмшилдээ байгаа илүүдэл эд хөрөнгө болон элэгдэл хорогдлын шимтгэлээр анхны үнийг нөхсөн, түүнчлэн нөхөөгүй боловч гэмтэж засаж сэлбээд өөр зориулалтаар ашиглаж болох эд хөрөнгийн ашиглалтын хугацаа болон үнийг шинэчлэн тогтоох саналыг бэлтгэн Төрийн өмчийн бодлого, зохицуулалтын газарт ирүүлж шийдвэрлүүлнэ” гэсэн заалтыг зөрчсөн байна.

Ʌɞɗ fŋ Ньƌ ʟ 1: Холбогдох хууль, журам, зааврыг хэрэгжүүлэн ажиллах

ʀ ƌztɞ Ͼ Ͼ ƌzɫ 2: Санхүүгийн тайланд эдийн засгийн шинжилгээ хийж үзэхэд богино хугацаат өр төлбөр өмнөх оноос 1,693.7 мянган төгрөгөөр өссөн, авлага 3 дахин нэмэгдсэн ба 1,267.0 мянган төгрөг нь эзэн холбогдогч нь тодорхойгүй авлага байна.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.8-д “Төсвийг зохистой удирдаж авлага, өр төлбөр үүсгэхгүй байх” гэсэн заалттай нийцэхгүй, “зохистой байх” батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Ʌɞɗ fŋ Ньƌ ʟ 2: Холбогдох хууль, журам, зааврыг хэрэгжүүлэн ажиллах

ʀ ƌztɞ Ͼ Ͼ ƌzɫ 3: Ebarimt ийн системд бүртгэлтэй баримтын жагсаалтыг татан авч сар, өдөр давхардсан, ижил дүнтэй, зөрчилтэй, өндөр дүнтэй, нэг харилцагчаас ПОС болон э-баримтын системээс нэгэн зэрэг үүсгэгдсэн зэрэг зөрчилтэй байж болох 81 ширхэг 29.6 сая төгрөгийн баримтыг түүвэрлэн авч гэрээ, анхан шатны баримт, төлбөрийн баримтууд руу хөөн шалгахад 40 ширхэг 14.8 сая төгрөгийн э-баримт илүү буюу давтагдсан зөрчилтэй байлаа.

Энэ нь НББ-ийн тухай хуулийн 13.1.Анхан шатны баримт нь нягтлан бодох бүртгэл хөтлөх, санхүүгийн тайлан, мэдээллийг үнэн, зөв гаргах үндэслэл болно.

---

[1] Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулах, буруу тусган илэрхийлэх, үүнд, математик үйлдлийн алдаа, НББ-ийн бодлогыг мөрдөхөд гарсан алдаа, бодит байдлыг буруу тайлбарласан /буруу ойлгосон/, хайнга хандсан /мартсан, тэмдэглээгүй орхисон/,

13.5.Анхан шатны баримтад түүнийг үйлдсэн, зөвшөөрсөн буюу шалгасан ажилтан гарын үсэг зурж, тамга, тэмдэг дарснаар уг баримт хүчин төгөлдөр болно. Цахим хэлбэрээр бүрдүүлсэн анхан шатны баримт нь цахим гарын үсгээр баталгаажсан байна, 13.6.Анхан шатны баримтын үнэн зөвийг түүнийг үйлдсэн, зөвшөөрсөн, шалгаж хүлээн авсан ажилтан хариуцна, НӨАТ-ийн тухай хуулийн 17.6 "Албан татвар суутган төлөгч төлбөрийн баримтыг өөр дүнгээр олгосон... бол татварын албанд нэн даруй мэдэгдэх үүрэгтэй" гэж заасны дагуу хяналт тавьж арга хэмжээ аваагүй байна. Мөн тохиолдсон байх, зохистой байх батламж мэдэгдлийг тус тус хангахгүй байна.
Љɑ́ fŋ Њɑ̸ ʟ Њә Э-баримтын дүнг тухай бүрд өөрийн байгууллагын бүртгэлтэй тулгаж бодитоор ажил гүйлгээ гараагүй э-баримт гарах тухайн харилцагч байгууллагад мэдэгдэж буцаалтыг баталгаажуулж санхүүгийн бүртгэлдээ үнэн зөв баримтыг тусган ажиллах

Дээрх зөвлөмжийн биелэлтийг төрийн аудитын байгууллагад 2024 оны 08 дугаар сарын 30 -ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье

6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Алдааны товч утга	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс			
							Залруулсан		Залруулаагүй	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Үнэ төлбөргүй ирсэн үндсэн хөрөнгийг тушаалын дагуу орлогод аваагүй байсныг залруулав	1	244,253.3			1	244,253.3	1	244,253.3		
ДҮН	**1**	**244,253.3**	**0**	**-**	**1**	**244,253.3**	**1**	**244,253.3**	**-**	**-**

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс							
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага	
	Тоо		Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Санхүүгийн тайланд эдийн засгийн шинжилгээ хийж үзэхэд богино хугацаат өр төлбөр өмнөх оноос 1,693.7 мянган төгрөгөөр өссөн, авлага 3 дахин нэмэгдсэн ба 1,267.0 мянган төгрөг нь эзэн холбогдогч нь тодорхойгүй авлага байна.	1	2,960.7					1	2,960.7		
Үлдэх өртөггүй 97 нэр төрлийн үндсэн хөрөнгөнд бүртгэлийн хяналт тавьж үнэ, болон ашиглах жилийг шинэчлэн бүртгээгүй.	1	-					1	-		
ДҮН	**2**	**2,960.7**	**-**	**-**			**1**	**2,960.7**	**-**	**-**

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс					
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Бусад хууль тогтоомжтой холбоотой зөрчил								
Ebarimt- ийн системд бүртгэлтэй баримтын жагсаалтыг татан авч сар, өдөр давхардсан, ижил дүнтэй, зөрчилтэй, өндөр дүнтэй, нэг харилцагчаас ПОС болон э-баримтын системээс нэгэн зэрэг үүсгэгдсэн зэрэг зөрчилтэй байж болох 81 ширхэг 29.6 сая төгрөгийн баримтыг түүвэрлэн авч гэрээ, анхан шатны баримт, төлбөрийн баримтууд руу хөөн шалгахад 40 ширхэг 14.8 сая төгрөгийн э-баримт илүү буюу давтагдсан зөрчилтэй байлаа.	**1**	14,776.1					**1**	14,776.1
ДҮН	**1**	**14,776.1**					**1**	**14,776.1**